

Příloha č. 2 Podpora sociálních služeb na území MAS z OPZ – Vyrovnávací platba

Obsah

1	Obecná ustanovení.....	2
2	Povinné přílohy žádosti o podporu z OPZ	3
3	Další povinné přílohy předkládané pro přípravu právního aktu (rozhodnutí o poskytnutí dotace)4	
4	Další povinné přílohy předkládané v průběhu realizace projektu, v návaznosti na zprávy o realizaci projektu	4
5	Stanovení výše vyrovnávací platby poskytovatelům sociálních služeb	5
6	Podmínky pro poskytnutí vyrovnávací platby	7
7	Další náležitosti.....	8
8	Přílohy.....	8

1 Obecná ustanovení

(1) Sociální služby uvedené ve výzvě, které jsou poskytovány podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) jsou považovány za služby obecného hospodářského zájmu (SOHZ) coby pojmu evropského práva.

(2) V rámci výzvy mohou být financovány pouze sociální služby, které jsou zařazeny do krajské popř. obecní sítě sociálních služeb a jsou v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje popř. obce (viz dále bod 5). Síť sociálních služeb musí být vytvářena rovným a transparentním způsobem, tj. sociální služby musí projít řádným soutěžním procesem na úrovni sítě a podléhat předem stanoveným a jednoznačným kritériím při tvorbě sítě.

(3) Sociální služby budou financovány formou **vyrovnávací platby, upravené Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU** ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „Rozhodnutí č. 2012/21/EU“).

(4) Žadatelem v rámci této výzvy může být **pouze poskytovatel sociální služby registrovaný podle zákona o sociálních službách**. Žadatel (poskytovatel sociální služby) musí být pověřen objednatelem k poskytování služby obecného hospodářského zájmu (sociální služby) v souladu s Rozhodnutím č. 2012/21/EU¹.

(5) **Objednatelem, který je oprávněn vydat Pověření**, se pro účely této výzvy rozumí **kraj popř. obec** u sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb na území kraje, kterou kraj vytváří v souladu s § 95 písm. h) zákona o sociálních službách ve spolupráci s obcemi.

(6) U sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb na území kraje Pověření zpravidla vydává kraj, neboť kraj dle § 95 h) zákona o sociálních službách určuje síť sociálních služeb na území celého kraje. Pověření po dohodě s krajem může vydat i obec, a to v případě sociální služby s lokálním významem. Podmínkou vydání Pověření obcí je schválený střednědobý plán rozvoje sociálních služeb obce, jehož součástí je i „obecní síť“ sociálních služeb². Obec si musí být vědoma, že po ukončení financování lokální služby z OPZ přechází povinnost plného či částečného financování služby na obec jako objednatel.

(7) Podmínkou pro poskytnutí podpory z OPZ je ověřitelná skutečnost, že po celou dobu realizace projektu bude příjemce v rámci projektu realizovat činnosti, které spadají pod ověření, **tj. poskytovatel sociální služby musí být po dobu trvání projektu objednatelem pověřen k poskytování příslušné sociální služby**.

(8) Pověření, kterým objednatel pověřil poskytovatele poskytováním sociální služby, musí zohledňovat náležitosti stanovené v článku 4 Rozhodnutí č. 2012/21/EU. Je požadováno, aby Pověření bylo vydáno jako samostatný dokument (tj. nikoliv jako součást smlouvy či rozhodnutí, na základě které jsou poskytovány finanční prostředky na službu).

(9) Pověření (nebo jiný právní akt, na který se Pověření případně odkazuje) musí obsahovat základní mechanismus pro stanovení (výpočet) vyrovnávací platby, který zahrnuje i úpravu

¹ Žadatel předkládá Pověření nejpozději před vydáním rozhodnutí o poskytnutí dotace na projekt. Toto Pověření je podkladem pro vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace na projekt.

² V tomto případě sociální služba nemusí být zařazena do krajské sítě sociálních služeb, musí však být v souladu s cíli a prioritami střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje. Ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb obce musí být uvedeny zjištěné potřeby osob v nepříznivé sociální situaci na území obce, na které je reagováno prostřednictvím sociální služby s lokálním významem, v plánu bude taktéž uveden potřebný rozsah (kapacita služby).

vyrovnávací platby o podpory poskytnuté ve vazbě na zaměření projektu OPZ v rámci této výzvy.

(10) Podpora v rámci projektu OPZ může být poskytnuta pouze v limitech daného Pověření k poskytování sociální služby.

2 Povinné přílohy žádosti o podporu z OPZ

V případě zaměření projektu na poskytování sociální služby (aktivita 1.1 v **Příloze č. 6** - Popis podporovaných aktivit) žadatel (poskytovatel sociální služby) nad rámec povinných příloh stanovených v Obecné části pravidel pro žadatele a příjemce v rámci OPZ předkládá k žádosti o podporu tyto přílohy:

- **Údaje o sociální službě** (viz část 7.1 výzvy a **Příloha č. 3** výzvy) *Příloha obsahuje ke každé v projektu uvedené sociální službě následující údaje:*

a) základní identifikační údaje poskytovatele sociální služby – název organizace a identifikační číslo (IČ),

b) základní identifikační údaje sociální služby - číselné označení sociální služby (identifikátor), druh a forma služby,

c) cílová skupina sociální služby (okruh osob, kterým je služba poskytována), d) místo poskytování sociální služby a územní působnost,

e) počet měsíců poskytování sociální služby,

f) (předpokládaný) rozsah služby vyjádřený v počtu jednotek (pobytové služby - zejm. počet lůžek, počet lůžko/dnů, ambulantní a terénní služby - počet celkových úvazků pracovníků služby v rozdělení na úvazky pracovníků v přímé péči a ostatních pracovníků, počet uživatelů apod.), jednotku pro vyjádření kapacity sociální služby poskytovatel uvede v souladu s používaným vyjádřením rozsahu (kapacity) služby dle Pověření (v rámci sítě sociálních služeb),

g) personální zajištění služby,

h) plánované náklady sociální služby (celkové náklady po dobu trvání projektu a náklady za jednotlivé kalendářní roky poskytování sociální služby v rámci projektu v členění dle nákladových položek),

i) plánované výnosy sociální služby (celkové výnosy po dobu trvání projektu a za jednotlivé kalendářní roky poskytování sociální služby v rámci projektu v členění dle jednotlivých zdrojů - výnosů).

Uvedené údaje o sociální službě budou podkladem pro ověření výpočtu vyrovnávací platby na sociální službu uvedenou v žádosti o podporu a pro ověření potřeby stanovení výše finanční podpory služby v rámci projektu. Tato příloha bude zpracována vždy samostatně ke každé jednotlivé sociální službě (identifikátoru služby) uvedené v žádosti. Údaje o sociální službě uvedené v příloze se vztahují k sociální službě v rozsahu jejích základních činností (neuvádí se fakultativní činnosti).

3 Další povinné přílohy předkládané pro přípravu právního aktu (rozhodnutí o poskytnutí dotace)

V případě zaměření projektu na poskytování sociální služby (aktivita 1.1 v **Příloze č. 6** - Popis podporovaných aktivit) žadatel (poskytovatel sociální služby), nad rámec povinných příloh stanovených v Obecné části pravidel pro žadatele a příjemce v rámci OPZ (kapitola 12.2) předkládá k žádosti o podporu tuto přílohu:

- **Kopii vydaného Pověření na sociální službu uvedenou v rámci projektu³.**

4 Další povinné přílohy předkládané v průběhu realizace projektu, v návaznosti na zprávy o realizaci projektu

V průběhu realizace projektu předkládá příjemce (poskytovatel sociální služby) nad rámec povinných příloh stanovených v Obecné části pravidel pro žadatele a příjemce v rámci OPZ následující přílohy:

- **Přehled čerpání vyrovnávací platby na sociální službu (skutečnost)**

Příloha se zpracovává samostatně za každou sociální službu podpořenou v rámci projektu a obsahuje údaje:

- a) základní identifikační údaje poskytovatele sociální služby - název organizace a identifikační číslo (IČ),*
- b) základní identifikační údaje sociální služby - číselné označení sociální služby (identifikátor), druh a forma služby,*
- c) počet měsíců poskytování sociální služby,*
- d) cílová skupina sociální služby (okruh osob, kterým byla služba poskytována),*
- e) skutečný rozsah služby vyjádřený v počtu jednotek,*
- f) personální zajištění služby (skutečnost),*
- g) plánované náklady sociální služby celkem po dobu podpory služby v rámci projektu,*
- h) plánované výnosy sociální služby celkem po dobu podpory služby v rámci projektu,*
- i) plánované náklady sociální služby na příslušný kalendářní rok podpory služby v rámci projektu,*
- j) plánované výnosy sociální služby na příslušný kalendářní rok podpory služby v rámci projektu,*
- k) skutečné náklady sociální služby za příslušný kalendářní rok podpory služby v rámci projektu,*
- l) skutečné výnosy sociální služby za příslušný kalendářní rok podpory služby v rámci projektu,*
- m) výše skutečně vyplacené vyrovnávací platby za příslušný kalendářní rok podpory služby v rámci projektu,*
- n) vyčíslení částky nadměrné vyrovnávací platby.*

³ Pověření k poskytování sociální služby vydává kraj, popř. obec - viz část 1 bod 5 tohoto dokumentu.

Přehled bude zpracován vždy samostatně ke každé jednotlivé sociální službě (identifikátoru služby) podpořené v projektu. Údaje o sociální službě uvedené v příloze se vztahují k sociální službě v rozsahu jejích základních činností (neuvádí se fakultativní činnosti). Přehled bude zpracován za příslušný kalendářní rok, ve kterém byla sociální služba formou vyrovnávací platby v rámci projektu podpořena.

Přehled bude zpracován dle vzoru uvedeného v příloze k tomuto dokumentu, **příloha je označena jako č. 5**, a předložen do 31. 3. následujícího roku⁴.

5 Stanovení výše vyrovnávací platby poskytovatelům sociálních služeb

(1) Výše vyrovnávací platby na poskytování sociální služby bude stanovena v souladu s článkem 5 Rozhodnutí č. 2012/21/EU. Výše vyrovnávací platby nepřesáhne rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby. Do výše vyrovnávací platby poskytnuté příjemci v rámci této výzvy není možné zahrnout přiměřený zisk.

Výše vyrovnávací platby se vypočítává podle vzorce:

Vyrovňovací platba = náklady sociální služby mínus výnosy sociální služby.

(2) **Náklady, k nimž se přihlíží**, zahrnují veškeré náklady vzniklé při poskytování sociální služby, pokud tyto náklady souvisejí s poskytováním sociální služby v rozsahu jejích základních činností uvedených pro daný druh a formu sociální služby v zákoně o sociálních službách. Vypočítají se na základě obecně přijatých zásad analytického účetnictví takto:

- a) vykonává-li poskytovatel sociální služby pouze činnosti v rozsahu sociální služby, lze zohlednit jeho veškeré náklady,
- b) vykonává-li poskytovatel sociální služby rovněž činnosti mimo rozsah příslušné sociální služby, lze zohlednit pouze náklady vztahující se k poskytování sociální služby,
- c) náklady připisované sociální službě mohou zahrnovat veškeré přímé náklady vynaložené při poskytování služby a odpovídající podíl nákladů společných sociální službě a jiným činnostem poskytovatele sociální služby,
- d) náklady (odpisy) spojené s investicemi mohou být zohledněny, pokud jsou nezbytné pro poskytování sociální služby. Přičemž v rámci výzvy není možné do vyrovnávací platby zahrnout náklady na pořízení investice (pořízení nebo technické zhodnocení dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku⁵).

(3) **Výnosy, k nimž se přihlíží**, zahrnují veškeré výnosy z poskytování sociální služby (úhrady od uživatelů sociálních služeb, samotné dotace MPSV, kraje, obcí a jiné veřejné zdroje, dotace v rámci projektů OPZ a jiných evropských fondů, příjmy z veřejných zakázek, popř. jiné příjmy nad rámec obvyklých výnosů).

⁴ Samostatně nebo jako součást zprávy o realizaci projektu.

⁵ Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a vstupní cena vyšší než 40.000,-Kč; dlouhodobým nehmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a vstupní cena vyšší než 60.000,-Kč.

(4) *Objednatel sociální služby v Pověření stanoví předem, transparentně a na nediskriminačním základě, které náklady považuje za náklady nezbytné k plnění závazku služby obecného hospodářského zájmu (k poskytování sociální služby). Mezi tyto náklady lze zařadit i náklady na celoživotní vzdělávání pracovníků poskytovatele sociální služby⁶.*

(5) *Vyrovnávací platba na sociální službu v rámci projektu bude stanovena v souladu s vydaným Pověřením, které vydá objednatel sociální služby (viz část 1 bod 5 tohoto dokumentu). Žadatel (poskytovateli sociální služby) se doporučuje toto Pověření předložit již při podání žádosti o podporu. Povinně toto Pověření předloží ten žadatel, jehož žádost projde úspěšně výběrovým procesem, a to nejpozději před vydáním rozhodnutí o poskytnutí dotace na projekt.*

(6) *Vyrovnávací platba bude stanovena jako celková výše prostředků z veřejných rozpočtů (včetně prostředků z ESF) k zajištění dostupnosti poskytování sociální služby (dokrytí svých provozních potřeb) vedle příjmů plynoucích z realizace sociální služby vymezené v rozsahu Pověření.*

(7) *Vyrovnávací platba za službu se stanoví jako rozdíl očekávaných (skutečných) nákladů a očekávaných (skutečných) výnosů z vlastní činnosti poskytovatele sociální služby (tj. úhrady za poskytování sociálních služeb od uživatelů, případně další příjmy spojené s poskytováním sociálních služeb mimo veřejné rozpočty a prostředky ESF).*

a) *Pokud je sociální služba spojena s úhradami od jejích uživatelů, stanoví se jako očekávané (obvyklé) výnosy pro účely výpočtu vyrovnávací platby očekávané (obvyklé) příjmy z úhrad od uživatelů sociálních služeb za podmínek stanovených v § 71 až § 76 zákona o sociálních službách, a ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.*

b) *V rámci stanovení vyrovnávací platby a jejího vyhodnocování lze zohlednit, pokud skutečné příjmy sociální služby neodpovídají očekávaným (obvyklým) výnosům. Jde zpravidla o tzv. objektivně nižší příjmy, které nebylo možno vybrat, s ohledem na:*

- *příslušná ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, týkající se ustanovení ve věci úhrad nákladů za sociální služby,*

- *příjmovou situaci uživatele služby (opatření při stanovení úhrad v souladu se zajištěním cenové dostupnosti služby a motivace uživatelů k aktivitám vedoucím k sociálnímu začleňování).*

c) *Vyrovnávací platba se stanoví s ohledem na rozsah sociální služby, vymezený v síti sociálních služeb.*

d) *Samotné dotace MPSV, kraje, obcí a jiné veřejné zdroje, dotace v rámci projektů OPZ, příjmy z veřejných zakázek, popř. jiné příjmy nad rámec obvyklých výnosů, jsou součástí*

⁶ *V rámci výzvy lze prostřednictvím vyrovnávací platby hradit i náklady na celoživotní vzdělávání pracovníků poskytovatele sociální služby, a to za podmínky, že toto vzdělávání přímo souvisí s poskytováním základních činností sociální služby a současně je oblast vzdělávání pracovníků poskytovatele služby upravena v rámci vydaného Pověření v souladu s Rozhodnutím č. 2012/21/EU. Pro účely podpory sociálních služeb v rámci této výzvy se celoživotním vzděláváním pracovníků poskytovatele sociální služby rozumí:*

- *vzdělávání sociálních pracovníků v souladu s § 111 odst. 1 zákona o sociálních službách, a to maximálně v rozsahu 24 hodin za kalendářní rok,*
- *vzdělávání pracovníků v sociálních službách v souladu s § 116 odst. 9 zákona o sociálních službách, a to maximálně v rozsahu 24 hodin za kalendářní rok,*
- *vzdělávání vedoucích pracovníků, a to maximálně v rozsahu 24 hodin za kalendářní rok.*

krytí vyrovnávací platby a v rámci stanovení vyrovnávací platby se započítávají do jejího celkového objemu.

6 Podmínky pro poskytnutí vyrovnávací platby

(1) Poskytovatel sociální služby, který obdrží vyrovnávací platbu na sociální službu v rámci projektu OPZ je povinen:

a) Využít vyrovnávací platbu v souladu s pravidly účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti při vynakládání veřejných prostředků a ke stanovenému účelu.

b) Využít vyrovnávací platbu pouze na základní činnosti sociální služby, tj. v souladu s účelem schváleného projektu, který je stanoven v rámci rozhodnutí o poskytnutí dotace.

c) Zajistit rozsah (kapacitu) poskytované služby v souladu s vydaným Pověřením a podmínkami projektu.

d) Vést své příjmy a výdaje (výnosy a náklady) transparentně s jednoznačnou vazbou ke konkrétní sociální službě v projektu - identifikátoru služby (zejména účetní střediska, zakázky). **Příjemce vyrovnávací platby** (tj. poskytovatel sociální služby) **má povinnost vést příjmy a výdaje (výnosy a náklady) spojené s poskytováním příslušné služby v účetnictví příjemce vyrovnávací platby (poskytovatele sociální služby) odděleně od příjmů a výdajů (výnosů a nákladů) spojených s jinými službami či činnostmi organizace.** Povinnost odděleného účtování se vztahuje na veškeré položky související se sociální službou v projektu a nikoli pouze na položky související s poskytnutou vyrovnávací platbou na příslušnou sociální službu.

e) Neprodleně hlásit veškeré příjmy, které obdržel mimo původní kalkulaci (stanovení) vyrovnávací platby, resp. veškeré odchylky od očekávaných příjmů/výdajů (výnosů/nákladů).

f) Nemít závazky po lhůtě splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, ke státnímu fondu, zdravotním pojišťovnám, České správě sociálního zabezpečení nebo rozpočtu územního samosprávného celku.

g) Řádně uchovávat veškeré dokumenty související s financováním sociální služby formou vyrovnávací platby na základě Rozhodnutí č. 2012/21/EU a prokazující čerpání všech finančních prostředků na realizaci sociální služby po dobu trvání Pověření a alespoň 10 let od konce doby Pověření způsobem, který je v souladu s platnými právními předpisy České republiky.

h) Hlásit změny v poskytování sociální služby a v rozpočtu sociální služby a čerpání vyrovnávací platby.

i) Předložit další dokumenty a informace v případě žádosti MPSV jako poskytovatele dotace na projekt.

j) Poskytnout součinnost při výkonu kontrolní činnosti ze strany poskytovatele dotace a dalších subjektů oprávněných ke kontrole v rámci projektu.

k) Za příslušný kalendářní rok předložit údaje vážící se k čerpání poskytnuté vyrovnávací platby v rámci projektu a odvést případnou vratku na účet poskytovatele vyrovnávací platby, dle podmínek stanovených poskytovatelem vyrovnávací platby.

(2) **Dokumenty vážící se k plnění povinností uvedených v předchozím odstavci pod písmeny e), h) a k) předkládá poskytovatel sociální služby (příjemce/realizátor projektu) MPSV.**

a) Údaje pod písmenem e) a h) poskytovatel sociální služby uvádí v rámci předkládaných zpráv o realizaci projektu.

b) Údaje pod písmenem k) poskytovatel sociální služby předkládá vždy v termínu do 31. 3. a v rozsahu dle části 4.

(3) Poskytovatel vyrovnávací platby je povinen provádět pravidelné kontroly ve smyslu článku 6 odstavce 1 Rozhodnutí č. 2012/21/EU. Tyto kontroly provádí v souladu s platnou legislativou, zejména se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

(4) V případě nadměrné vyrovnávací platby poskytovatel vyrovnávací platby postupuje v souladu s článkem 6 odstavcem 2 Rozhodnutí č. 2012/21/EU. Poskytovatel sociální služby je povinen vrátit na účet poskytovatele vyrovnávací platby (MPSV) nadměrně vyplacenou částku. Pokud nadměrně vyplacená částka nepřesahuje 10 % průměrné roční vyrovnávací platby, lze tuto nadměrnou částku převést do dalšího období a odečíst ji od vyrovnávací platby splatné v daném období. Tento postup musí být stanoven v rámci příslušného právního aktu.

(5) Za nadměrné vyrovnání se považuje:

a) nezajistí-li poskytovatel sociální služby rozsah služby stanovený v Pověření a/nebo v právním aktu o poskytnutí vyrovnávací platby,

b) výše rozdílu mezi náklady a výnosy za předpokladu, že poskytovatel finančních prostředků neumožní převedení finančních prostředků vyrovnávací platby do dalšího roku (max. 10 % vyrovnávací platby) nebo na tvorbu rezerv (příspěvkové organizace),

c) jsou-li skutečné výnosy sociální služby vyšší než výnosy služby stanovené (předpokládané) dle článku 5, za předpokladu, že poskytovatel sociální služby nezajistil vyšší rozsah poskytované sociální služby.

7 Další náležitosti

MPSV (poskytovatel dotace) si vyhrazuje právo vyžádat si kdykoliv v průběhu realizace projektu další dokumenty a informace k poskytovaným sociálním službám.

8 Přílohy

Příloha č. 3 – Údaje o sociální službě

Příloha č. 5 - Přehled čerpání vyrovnávací platby na sociální službu (skutečnost)